

A romantic couple is shown in a close embrace, smiling. The man is wearing a light brown sweater and maroon trousers, while the woman is wearing a light blue denim shirt, a red beret, and a bright green skirt. They are standing in a park-like setting with a large green tree and a tree with pink cherry blossoms in the foreground. In the background, the Eiffel Tower is visible under a clear sky, along with a carousel and other park visitors.

NICOLAS
BARREAU
Čas čerešní

Nicolas Barreau

Čas čerešní

Z nemeckého originálu Nicolas Barreau: Die Zeit der Kirschen
preložila Svetlana Žuchová

Redakcia: Zuzana A. Ferusová
Jazyková úprava: Darina Kližanová
Translation © 2022 by Svetlana Žuchová

Copyright © 2021 by Thiele & Brandstätter Verlag GmbH
Slovak edition © 2022 by Vydavateľstvo Zelený Kocúr s. r. o.
www.zelenykocur.sk

Návrh obálky: © Zsolt Váradi
Foto na obálke © Getty Images

Grafická úprava: Design Amorandi

ISBN 978-80-89761-94-4
EAN 9788089761944

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať alebo ukladať vo vyhľadávacom systéme ani byť prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom elektronicky, mechanicky, kopírovaním, nahrávaním alebo iným spôsobom rozširovaná bez predchádzajúceho výslovného písomného súhlasu vydavateľa.

Mojim dobrým duchom – ďakujem vám za trpezlivosť,
podnety, počúvanie, povzbudzovanie, za lásku a smiech.

A, pravdaže, za to šampanské.

A môjmu najobľúbenejšiemu vydavateľovi –
zas a znovu.

Predslov

Place de Furstenberg je mĺkve námestíčko v Paríži. Štyri hrčovité stromy, stará pouličná lampa uprostred rondelu, malé kvetinárstvo, Musée Delacroix. Nehemží sa to tu turistami, hoci námestie je len pár krokov od Deux Magots, slávnej literárnej kaviarne, ktorej terasa ponúka nádherný výhľad na najstarší kostol v meste a v ktorej si svoju *Café crème* chceli kedysi vychutnať všetci návštevníci Paríža – od existencialistov až po Hemingwaya.

Parížski intelektuáli sa kaviarni Deux Magots vyhýbajú, lebo ceny sú prehnané, čašníci nevrľí. A – v neposlednom rade – dokonca aj Jean-Paul Sartre a Simone de Beauvoirová sa napokon odobrali do iného podniku, ktorý je hneď na ďalšom rohu – Café de Flore, kde údajne ešte aj dnes vládne *ten pravý* literárny duch.

Aj vydavateľstvo Éditions Opale, kde pracujem, sídli neďaleko Place de Furstenberg. Vlastne je to zázrak, že uprostred štvrte Saint-Germain jestvuje taký tichý kútik. Je to skvelé miesto, ak ste nešťastní a túžite po samote, pokiaľ si teda nechcete posediť na lavičke.

Je koniec apríla, aj v neskoré odopoludnie je ešte teplo. Posledné čerešne kvitnú kdesi v zarastenej záhrade vo Vétheuil, kde je teraz pravdepodobne aj ONA. V záhrade, do ktorej ja nikdy nevstúpim.

Všetko som pobabral. Toto vedomie sa mi bolestivo zavrtava do tela ako liatinový hydrant, na ktorom sedím. Opiem si hlavu do dlaní, zízam na dláždený chodník a nemám ani najmenšiu chuť vrátiť sa do vydavateľstva, kde sa ostatní práve zberajú na prvomájové oslavy. Načo tam ešte som? Načo som ešte vôbec na svete?

Len tam tak sedím a dúfam v zázrak. Dalo by sa povedať, že som stratil všetku nádej, čo, ak sa nad tým zamyslíme, má približne rovnaký význam. Keď lekár oznámi, že teraz už môžeme dúfať len v zázrak, má predsa na mysli presne to isté – že situácia je beznádejná.

Kedysi som hovorieval, že nádej je súčasťou môjho povolania. Predávame sny a knižný svet žije predsa najmä z nádeje, či nie? Literárny agent dúfa, že vydavateľ, ktorému predkladá rukopis, v ňom uvidí rovnaký potenciál a ponúkne mu päťmiestnu sumu. Vydavateľ dúfa, že sa budú jeho knihy dobre predávať, novinári ich budú ospevovať a umiestnia sa na zoznamoch najpredávanejších kníh. A ja dúfam, že román, ktorý som objavil medzi mnohými priemernými či príšernými rukopismi, román, o ktorom som presvedčený a za ktorý vo vydavateľstve bojujem, spustí nakoniec vlnu nadšenia. Ba dúfam dokonca, že láskavý čitateľ túto knihu naozaj otvorí a prečíta si ju namiesto toho, aby si pozrel ďalší seriál na Netfuxe.

Som André Chabanais, šéfredaktor vydavateľstva Éditions Opale. Niekedy som aj spisovateľ, dokonca veľmi úspešný. Vtedy sa volám Robert Miller. Možno vám to meno niečo hovorí. O tomto dvojitom živote však dlho nikto nič netušil, dokonca ani môj vydavateľ, monsieur Monsignac, ktorý má obchodného ducha a ktorému za mnohé ďakujem.

Všetko sa začalo, keď som napísal román o žene, ktorú som vonkoncom nepoznal. V ten osudový jarný večer som sa motal ulicami Saint-Germain. Mimovoľne som sa zadíval

cez okno malej útulnej reštaurácie menom *Le Temps des Cerises*. Červeno-biele kockované obrusy, svit sviečok, tlmené svetlo. A potom som zočil Aurélie, peknú kuchárku, o ktorej som vtedy ešte ani nevedel, že sa volá Aurélie. Zbadal som jej úsmev a bol som ako zakliaty. Úsmev, ktorý ani len nepatrilo mne, ma naplnil nevídaným šťastím. Ako tajný pozorovateľ som stál na chodníku pred oknom a ledva som dýchal, natoľko dokonalý okamih to bol. Práve ten úsmev neznámej ženy ma inšpiroval a dal mi krídla, a tak som ho ukradol, jednoducho som si ho privlastnil, strčil ho do vrečka a z mladej kuchárky som urobil hrdinku svojho príbehu.

Z knihy, ktorú som vydal s pomocou literárneho agenta Adama Goldberga, môjho dobrého priateľa a ešte lepšieho agenta, a ktorá mala vylepšiť môj skromný redaktorský plat, sa stal – a s tým nikto nepočítal – bestseller. Spisovateľ Robert Miller, ktorý v skutočnosti vôbec nejestvoval, sa takmer stal mojím osudom.

Najmä vo chvíli, keď sa hrdinka románu, tá mladá dáma z reštaurácie, jedného dňa ako zjavenie objavila vo vydavateľstve a vysvetlila mi, že román tohto úžasného spisovateľa jej zachránil život, že chce muža, ktorý *Úsmev ženy* napísal, za každú cenu spoznať a dúfa, že jej v tom pomôžem.

Akoby ma zasiahol blesk.

Čo všetko som skúsil, aby som ju od tohto neuskutočiteľného zámeru odhovoril a upriamil jej pozornosť na seba! Kto by však chcel redaktora, ak môže mať autora?

Aurélie sledovala svoj cieľ spoznať Roberta Millera so zmesou šialenstva a rozhodnosti, s akou som sa ešte u inej ženy nestretol.

Bol som unesený. A bol som zúfalý. No predovšetkým som sa do tohto svojhlavého stvorenia so zelenými očami a vlasmi farby medu beznádejne zamiloval. A namiesto toho, aby som jej jednoducho prezradil pravdu – čo sa mi v tej chvíli zdalo

úplne nemysliteľné, lebo by ma to bolo stálo miesto –, zaplietal som sa čoraz viac do lží a podvodov, len aby som získal srdce peknej kuchárky.

Pokrytecky som sa ponúkol ako poslíček lásky, ako redaktor som sprostredkúval korešpondenciu medzi kuchárkou a anglickým spisovateľom, ktorý bol údajne taký plachý, že býval vo vidieckom dome len v spoločnosti psíka Rockyho, a ako Robert Miller som na listy sám odpovedal. Zariadil som stretnutia, ktoré autor na poslednú chvíľu rušil, a veľmi rád som utešoval Aurélie, ktorá sa sklamaná vrhala do náruče vlka v ovčom kožuchu – do *mojej* náruče. No potom som sa dopustil chyby, ona zavetrila zradu, dala si dve a dve dohromady a bez okolkov ma vyškrtila zo svojho života. Žena, ktorú som nadovšetko ľúbil, ma teraz nenávidela. Predovšetkým mi už neverila ani slovo, ani len to – aká irónia! –, že v skutočnosti som sám autorom knihy.

Všetko sa zdalo byť stratené, bol som zničený, a tak som napokon vyšiel s pravdou von, už bolo aj tak všetko jedno. Najprv pred mojím šéfom, monsieurom Monsignacom, ktorého sa sprvu zmocnil záchvat zúrivosti. No napokon bol taký láskavý, že ma predsa len nevyhodil, ale povzbudil, aby som neprestával písať. „Aký šialený príbeh!“ kričal a svetlé oči mu blčali. „Napíšte to, André, napíšte všetko presne tak, ako sa to odohralo. Musíte jej vyrozprávať *celú* pravdu! A nech už to dopadne akokoľvek – urobíme z toho nového Roberta Millera!“

A tak som sa na niekoľko týždňov zabarikádoval vo svojom byte a nerobil nič iné. Písal som. Fajčil som jednu cigaretu za druhou, pil som priveľa kávy a písal som ako o život. Porozprával som celý príbeh – od prvého úsmevu za oknom malej reštaurácie až po radu môjho vydavateľa, aby som sa ku všetkému do bodky priznal – a s búšiacim srdcom som položil rukopis Aurélie pred dvere.

Odpuštila mi a začali sme spolu chodiť.

V ten januárový deň v Paríži snežilo. Presne si pamätám, ako sme stáli v úzkej uličke veľkého mesta, ktoré sa nazýva aj mestom lásky. A ako snehové vločky pristávali Aurélie vo vlasoch, keď sme sa pobozkali. Musím na to myslieť zakaždým, keď cestou do vydavateľstva prechádzam po Rue de l'Université.

Rok sme boli šťastní. Ešte pred niekoľkými týždňami sme boli šťastní. Prinajmenšom som si to myslel. Vianoce sme strávili u mojej mamy a jedli spolu vianočný koláč *bûche de Noël*. So smiechom sme sa spolu skrývali pod obrovským dáždnikom na Pont Louis-Philippe a pripíjali si na nový rok. Lenže potom, práve na svätého Valentína, v deň všetkým zamilovaných, sa stalo niečo, čo nám ako prírodná katastrofa prevrátilo život hore nohami. Čo nás od seba väčšmi vzdialilo. Hanbím sa, no musím priznať, že som pokazil všetko, čo sa len pokaziť dalo.

Včera mi dala kufor pred dvere. Vraj ma už nechce ani vidieť, a ja si kladiem otázku, kedy sa nám to takto vymklo z rúk? A kto je vlastne taký idiot, že o žene napíše celý román, len aby ju potom stratil? Aspoň na túto otázku poznám odpoveď: Tým idiotom som ja.

Tak sa teda skončil príbeh Andrého a Aurélie.

Väčšina románov so zlým začiatkom má dobrý koniec. Lenže tentoraz nie som v románe. Nanešťastie! Zveziem sa na dlaždice rondelu a tvrdo pristanem v skutočnosti.

Začviriká vták, na námestíčko sa pomaly spúšťa súmrak. Pouličné lampy sa váhavo rozsvecujú, zablikocú a v ich žltkavom svetle sa všetko zdá byť zahmlené. Listy stromov šuchocú vo vlahom vánku. Tento večer je ako stvorený pre zamilovaných. Veď už aj prichádza prvá dvojica a pomalým krokom križuje námestie. Muž čosi hovorí a žena sa smeje. Zovrie mi srdce. Je jar v Paríži, všetci sú zaľúbení a šťastní,

a ja tu sedím, zízam na dlažobné kocky a ešte stále to nedokážem pochopiť.

Počujem, ako okolo mňa niekto kráča, potom sa vráti a nakoniec zastane predou mnou. Červené sandále so sponou a nenápadným opätkom na nohách v hodvábných pančuchách.

„Myslím, že ste si niečo zabudli, monsieur Chabanais,“ ozve sa zadychčaný hlas a ja zdvihnem zrak.

1

Možno nebolo najrozumnejšie chcieť Aurélie požiadať o ruku práve na svätého Valentína. Jednak je žena, ktorú ľúbim, síce potajomky romantička, no neznáša klišé. Po druhé je kuchárka. To znamená, že počas dňa, keď normálni ľudia vyrazia oslavovať, má plné ruky práce. Ráno na trhu nakúpi a odpołudnie trávi v kuchyni vedľa svojho zvyčajne mrzutého šéfkuchára Jacquiho Bertona a pripravuje všetky tie skvelé jedlá, ktorých rukou napísaný zoznam visí na tabuli v reštaurácii. Večer sa potom venuje hosťom, osobne sa pristavuje pri stoloch a pýta sa, či jahňacie s levanduľou a škoricou chutilo a či môže ako dezert ponúknuť *crème brûlée*. Reštaurácia *Le Temps des Cerises* sa nachádza na Rue Princesse, úzkej uličke, medzi Katedrálou svätého Sulpícia a kláštorom Saint-Germain-des-Prés. Je to reštaurácia veľkosti obývačky s nábytkom z tmavého dreva a červeno-bielymi kockovanými obrusmi, do ktorej som sa pred dvoma rokmi na prvý pohľad zalúbil – rovnako, ako do jej majiteľky, rozmarnej Aurélie Bredinovej.

Už od decembra som nosil pri sebe zlatý prsteň s tromi diamantovými hviezdami, ktorý som objavil vo výklade čarovného starožitníctva na Rue Grenelle. Hneď mi bolo jasné, že tento starobylý zásnubný prsteň v krabičke vystlanej tmavomodrým zamatom sa bude Aurélie páčiť. „Je to mimoriadny prsteň, skutočný klenot,“ horlil starožitník, úctivo zdvihol

obočie a ja som odchádzal z obchodíka v povznesenej nálade. No ako to už chodí, zatiaľ som nenašiel tú pravú chvíľu, aby som prsteň dáme svojho srdca odovzdal. Alebo som si jednoducho stál na kábli.

Koľko mi už rukami prešlo rukopisov, ktoré sa končia tým, že muž daruje žene prsteň a položí jej tú najdôležitejšiu spomedzi všetkých otázok. V elegantnej reštaurácii je potom na striebornom podnose z ničoho nič a ako blesk z čistého neba mnohosľubná škatuľka, ktorú budúca nevesta otvára s rozžiarеныmi očami. Niektorí páni ukryjú snubný prsteň do pohára so šampanským, čo môže v nešťastnom prípade skončiť nevyhnutnou návštevou pohotovosti. Prstene sa často odovzdávajú na opustených lavičkách v Tuilerijských záhradách, na jar, keď na Paríž mäkko sadá večer a srdce omamuje vôňa rozkvitnutých gaštanov. Niekedy aj na jednom z mnohých mostov cez Seinú, na námestíčkach alebo v noci na strešnej terase Musée du Quai Branly, z ktorej sa rozprestiera očarujúci výhľad na Eiffelovku.

Zásnubné prstene sa kladú na vankúše či skrývajú do kytíc ruží, kde ich zvyčajne žena aj nájde. Oblúbené dátumy žiadostí o ruku sú: Vianoce, Silvester, narodeniny, osobné výročia alebo práve *Jour de la Saint-Valentin*.

Lenže to, čo znie v literatúre tak jednoducho, v skutočnom živote, ktorý má, nanešťastie, vlastnú dramaturgiu a niekedy zahŕňa vskutku šialené zvraty, to nie je vôbec také jednoduché – a to predovšetkým vtedy, keď muž nevie, že žena, ktorú ľúbi, považuje celú záležitosť so svadbou za beznádejne zastaranú. Žijeme predsa v dvadsiatom prvom storočí a nie v románe Jane Austenovej, v ktorom predstavuje vydaj najväčšie šťastie v živote ženy.

Prial som si, pravdaže, aby sa Aurélie na mňa pozrela s tým svojím výnimočným úsmevom, ktorý som na nej tak miloval. Aby sa jej v očiach objavil ten mäkký jas, aký som v nich vída-

val po prebudení, keď na mňa nevdojak uprela zrak. Keď som sa jej v takých chvíľach spýtal: „Na čo práve myslíš?“, zakaždým odvetila: „Na nič“ a s úsmevom mi rozstrapatila vlasy. Ako vravím, prial som si to, ale istý som si nebol.

Aurélie ma neprestávala prekvapovať. Keď jej ako rytier starej školy podám zlatý zásnubný prsteň, možno vybuchne srdečným smiechom a pobavene zdvihne úzke obočie: „Prepánakráľa, André! Nemyslíš, že svadba už trochu vyšla z módy?! Šťastní predsa môžeme byť aj bez papiera.“

Takúto reakciu som vonkoncom nevyľučoval.

Keď som krátko potom, ako sme spolu začali chodiť, Aurélie navrhol, aby sme sa nastahovali do spoločného bytu, zaváhala.

„Ty teda nechceš bývať so mnou?“ spýtal som sa znepokojene.

„Ale *pravdaže* chcem, *chéri*,“ bránila sa. „Ale nie hneď. Vieš predsa, ako mám rada svoj bytík.“

Jej bytík je na Rue de L'Ancienne Comédie, tej starobylej uličke, ktorá z Boulevard Saint-Germain vedie do živej Latinskej štvrte. Tá sa so svojimi spleťtými uličkami, malými kvetinárstvami, syrárňami, obchodíkmi s ustricami, reštauráciami a kaviarničkami, ktorých stoly a stoličky sa tisnú na chodníkoch, tiahne až k Seine. Z obývačky dovidí Aurélie rovno na slávny podnik *Le Procope*, údajne jednu z najstarších parížskych kaviarní, v ktorej dnes sídli nablýskaná reštaurácia a v ktorej sa sedí pod obrovskými lustrami na laviciach potiahnutých červenou kožou a maľby v zlatých rámoch visia dokonca aj na toaletách.

Blízkosť *Le Procope* sa Aurélie, pravdaže, veľmi páči a jej bytík s kuchynkou, v ktorej na starej čierno-bielej kamennej podlahe stojí drobučký stolík, s obývačkou zariadenou okrúhlym jedáľenským stolom a dvoma menšími pohovkami a stenami potiahnutými hodváhom s nežným kvetino-

vým vzorom a so spáľňou so starým liatinovým balkónom, na ktorom do kvetináčov vysádza kvety, na treťom poschodí budovy postavenej na prelome storočí je naozaj veľmi šarmantný.

Keď je Aurélie nešťastná, nečíta knihy, ale sadí kvety. Hrať sa vo vlhkej hline a bojovať so zármutkom rozkvitnutými rastlinami jej vraj, ako mi raz vysvetlila, pomáha udržať sa nohami pevne na zemi. Všetko je u nej svetlé a ľahké, kým môj byt pripomína skôr útulnú jaskyňu. Parkety vŕzgajú pod nohami, všade police plné kníh, starý písací stôl potiahnutý kožou, na ktorom sa kopia noviny a rukopisy, obrovská pohovka a kreslo na čítanie, vedľa ktorého stojí bordová lampa. Bývam na Rue des Beaux-Arts, o ktorej sa nedá uviesť nič ohromujúce, akurát snáď to, že hneď za rohom je moje obľúbené bistro *La Palette*. Našťastie to od jedného bytu k druhému nebolo príliš ďaleko, takže sme si navykli nocovať raz v jednom, potom v druhom. Až na pár výnimiek sme od okamihu, keď sme sa minulú zimu pobožkali a Aurélie mi konečne odpustila, strávili každú noc spolu. Keď sa Aurélie večer vrátila z reštaurácie, už som ju čakal. Občas som ju vyzdvihol už v *Le Temps des Cerises*. Potom sme si tam ešte niečo zajedli. A keď som ráno odchádzal do vydavateľstva, pripravila mi kávu, ktorú som do seba v jej kuchynke hodil postojacky, lebo som už zase meškal. Čo vám poviem? Mala jednoducho príliš zvodné ústa, a neraz som ešte dlho po zazvonení budíka ostával ležať v jej posteli.

Aurélie nebola len krásna, ale aj veľmi nezávislá. Viedla predsa vlastnú reštauráciu, ktorú prevzala po svojom otcovi, ktorý ako iba šesťdesiatosemročný celkom nečakane zomrel na infarkt. To sme sa ešte nepoznali, no viem, že Aurélie mala otca veľmi rada. Bol to srdečný muž, vynikajúci kuchár a navyše sa očividne rád delil o rôzne životné múdrosti. Ešte dnes Aurélie neraz spomenie niečo, čo „hovorieval ocko“.

Mama jej zomrela už skoro, takže malá dcéra vyrastala do slova v reštaurácii – v spoločnosti svojho otca a hašterivého šéfkuchára Jacquieho Bertona, ktorý už vtedy prichádzal deň čo deň na bicykli a potom neprestajne nadával na Paríž, ktorý je vraj hlučný a preplnený. Srdce mu tĺklo pre Côte fleurie, odkiaľ pochádzal, no čoskoro aj pre dievčatko s medovo zlatými vrkočmi, ktoré obklopené učebnicami sedávalo na kamennej podlahe a raz za čas so záujmom obľizlo varešku. Pod vedením Jacquieho Bertona sa Aurélie nenaučila iba pripravovať všakovaké pokrmy a jedlá. Získala aj celkom jedinečnú predstavu o živote. A hoci Aurélie dodnes nie je ktovieaká čitateľka – domnievam sa, že môj román bol jedným z mála, čo dočítala do konca – mala odjakživa sklon zbierať myšlienky a výroky, ktoré sa jej zdali dôležité. Keď som po prvýkrát vstúpil do jej spálne, skoro som spadol z nôh, keď som zbadal celú stenu polepenú rukou popísanými lístočkami, ktoré sa v prievane hýbali. Dočítal som sa tam všeličo o láske, o kráse kvetov a poézii upršaných odpoľudní, o tom, ako sa život nenávratne zmení, keď stratíme niekoho milovaného, no ani slova o žiadostiach o ruku či manželskom šťastí.

No jedna veta z Auréliinej „steny myšlienok“ mi utkvela v pamäti: *Láska, to nie sú ruže a čokoláda, ale rozhodnutie zostať spolu naveky.*

A naveky neznamená predsa nič iné, ako kráčať spolu životom. Žiť v šťastnom manželstve. A presne to som si predsavzal. Nevedel som, ako žena, s ktorou som bol už viac než rok, zareaguje, no rozhodol som sa, že mi to riziko stojí za to.

Priznávam, že som mal možno privysoké očakávania. Najprv som chcel Aurélie požiadať o ruku v benátskej gondole. Môj originálny nápad mi zatemnil mozog. Aurélie má šestnásteho decembra narodeniny a ja som ju prekvapil víkendom v Benátkach. Krátko predtým som dostal veľmi peknú odmenu za svoj prvý román, konečne som mal na účte dosť

peňazí a prenajal som nám malý byt v San Marco. Aurélie bola nadšená ako dieťa. V Benátkach ešte nikdy nebola a s očami doširoka otvorenými kráčala celá uveličená nekonečnou spleťou uličiek a kanálov, nad ktorými sa ako pestré domčeky z rozprávky nakláňali staré paláce. Ja som, naopak, Benátky dobre poznal, veď som kedysi počas štúdia brigádovoval v jednom z nemnohých tamojších vydavateľstiev, a vďaka niekoľkým hodinám konverzácie u môjho talianskeho kamaráta Silvestra som sa ani za svoju taliančinu nemusel hanbiť. Prinajmenšom stačila na to, aby som na Aurélie urobil dojem. Osvedčil som sa ako skúsený sprievodca, a tak sme sa v deň jej narodenín motali ruka v ruke mestom kanálov, ktoré akoby upadlo do čarovného zimného spánku, až sme prišli k prístavu gondol. Gondoliér, potešený nečakanými zákazníkmi, nám ponúkol „special prize“ – cenu, ktorá ešte stále vyrážala dych. No akú už len majú cenu peniaze, keď chce človek získať ženu svojoju života?

Viedol som teda Aurélie do rozhojdanej gondoly, ona sa nedočkavo chichotala a trošku sa jej zakrútila hlava, no už čoskoro sa načierno nalakovaná loď sunula tichými kanálmi, míňala osvetlené paláce a plávala pod mnohými mostami a mostíkmi, ktoré robia z Benátok ten zázrak, čo nás núti položiť si otázku, ako môže čosi také v našom svete vôbec existovať. Aurélie sa o mňa oprela a opájala sa krásou nočného mesta. A aj ja som ju s rozbúšeným srdcom objal a samým rozrušením som vykoktal čosi také hlúpe ako:

„Plavba na gondole, to je ale romantika, však? Človeku by mohlo napadnúť požiadať tu niekoho o ruku.“

Moje slová sa rozliehali medzi starými múrmi, ktoré sa dvíhali vpravo i vľavo. Aurélie sa na mňa nechápavo zadívala. Očividne nevedela, čo si s touto frázou počať. Môj nespochybniteľne nešikovný pokus požiadať ju o ruku sa, nanešťastie, minul účinku. Pravdepodobne nebol dostatočne jednoznač-

ný. Veď čo už to bolo za čudnú žiadosť? Kto bol človek a *niekto*? Nech už je to akokoľvek, moja milovaná sa počas zvyšku cesty správala chladne a neprístupne a ja som sa rozhodol presunúť celý projekt na Vianoce.

Vianoce ako prišli, tak odišli. Prsteň s tromi hviezdami ešte stále nebol na prste mojej milovanej. Auréliin otec by bol iste povedal: „Kto nechce, hľadá dôvody. Kto chce, hľadá spôsoby.“

Tentokrát bola na vine moja mama. Bola na Aurélie, o ktorej dovtedy len počúvala, veľmi zvedavá a v novej priateľke svojho zaneprázdneného syna vetrila potenciálnu matku svojich vnúčat. Maman je už niekoľko rokov vdovou. Má v Neuilly, kde býva vo veľkom dome so záhradou, plno dobrých známych, narodila sa však v Alsasku a sníva len o tom, ako bude jedného dňa vykrmovať vnúčatá kyslou kapustou, bravčovými líčkami a domácim cibuľovým koláčom, tak ako kedysi vykrmovala mňa a otca.

Maman sa často nudí. Potom si „niečo dobré“ uvarí. Alebo mi zavolá do vydavateľstva. Madame Petitová, sekretárka, mi jej telefonát zakaždým prepojí, hoci jej neprestajne opakujem, že si neprajem, aby ma niekto vyrušoval a naozaj musím pracovať. To však ani maman, ani sekretárku nezaujímá. Keď ide o to ma sužovať, ťahajú tie dve už dávno za jedno lano. „Monsieur Chabanais – je to predsa vaša *mama*,“ opakuje zakaždým madame Petitová a v jej hlase zaznieva tichá výčitka. „Jedného dňa sa aj vy budete tešiť, keď sa s vami niekto porozpráva.“ Zagúľam potom očami, a keď upalujem naspäť do kancelárie, počujem, ako si madame Petitová namrzene frfle popod nos, že o úbohých starých rodičov sa predsa musíme starať. Maman pritom vonkoncom nie je ani stará, ani úbohá – odhliadnuc od toho, že si pred dvoma rokmi zlomila nohu, lebo topánok na podpätku sa jednoducho odmieta vzdať. Maman je mimoriadne pyšná na svoje štíhle nohy a na rozdiel

odo mňa sa nehanbí nazývať veci pravým menom. Ak chce niečo povedať, jednoducho to povie. Možno je to vekom a pocitom, že času nie je nazvyš. Nech už je to akokoľvek, v Prvý sviatok vianočný, kým nám servírovala paštétu z husacej pečene, *Confit de Canard*, a domácu čokoládovú roládu, cielene zaviedla reč na naše plány do budúcnosti.

„A – chceli by ste mať aj deti?“ spýtala sa Aurélie pri múčniku a ja som sa skoro zadusil na súste *bûche de Noël*, kým Aurélie celá červená upierala pohľad do taniera.

„Ehm... no,“ koktala v rozpakoch a vidličkou rozoberala koláč na tisíc malých častí. „Len nedávno som mala tridsaťštyri rokov...“

„Maman!“ zakročil som. „Čo sú to za otázky!“

„Ako to myslíš? Deti sú predsa úplne úžasné! A najlepšie je ich mať, kým je láska najväčšia,“ vysvetľovala Maman nevinné. „A navyše, ani ty nemladneš, André. Ale ako chcete – ja sa už teraz teším na vnúčatá. Dom je občas taký veľký a prázdny. Vari by nebolo fajn znovu ho naplniť smiechom? Rodina predsa nemôže vymrieť.“ Zdvihla pohár na prípitok a ja som Aurélie chlácholivo stisol ruku.

„Prepáč, prosím ťa. Je vždy taká priama. Neboj sa, nemusíme mať deti, a už vôbec nie z dynastických dôvodov, ľúbim ťa aj bez toho,“ žmurkal som na ňu, keď Maman zmizla v kuchyni pripraviť kávu.

Aurélie sa zapýrila. „Nič sa nestalo,“ utrúsila len. „Tvoja mama je fajn.“

Keď sme sa, vyčerpaní z ťažkého jedla, zvalili na gauč a popíjali portské, podnikla Maman, ktorá s Aurélie klebetila o najlepšom spôsobe prípravy *Boef Bourguignon* a potom sa ma opýtala, kedy konečne vyjde môj nový román, ešte jeden výpad:

„Plánujete sa v novom roku vziať, *mes enfants*? Čo tak napríklad v Katedrále svätého Sulpícia? Tam sme sa kedysi brali

s tvojím otcom, André – a nikdy sme to neoľutovali.“ Pri tej spomienke sa usmiala a uprela na nás rozžiarený pohľad.

„Uvidíme,“ zamrmlal som a cítil som podobný zásah do súkromia, ako v jednej z tých televíznych šou, v ktorých sa pred zapnutou kamerou očakáva vyznanie lásky.

Aurélie mlčala.

To som mal túto prihrávku využiť, a keď sme sa neskoro večer pobrali na poschodie do mojej niekdajšej detskej izby, so slovami „A ešte, mimochodom, keď už s tým mama začala...“ skutočne vytiahnuť schovaný prsteň a požiadať Aurélie o ruku?

Tak vidíte.

Na Silvestra sme krátko pred polnocou zamierili na Most Ľudovíta Filipa, aby sme oslávili príchod nového roku. Aurélie odišla z reštaurácie skôr než inokedy, lebo so mnou chcela byť sama. Vzala so sebou fľašu šampanského a dva poháre a my sme zaľúbene stáli na moste pod jedným dáždnikom a čakali na nový rok. Dážď nám neprekážal. Aurélie mi porozprávala, ako v sivý novembrový deň pred dvoma rokmi stála sama ako prst a pripravená rozlúčiť sa so životom presne na tomto moste, lebo ju opustil jej vtedajší priateľ Claude. „A to bol otec len niekoľko mesiacov pod zemou. Panebože, aká som bola nešťastná! Míňal ma policajt a, len si to predstav, naozaj sa domnieval, že sa z mosta chystám skočiť. To som, pravdaže, vonkoncom *neplánovala*, on však môjmu uisťovaniu očividne nedôveroval a tak dlho sa za mnou zakrádal, až som sa ukryla do malého kníhkupectva na Île Saint-Louis. Je to celkom blízko. A tam som potom našla knihu istého Roberta Millera – *tvoju knihu!*“ Zasnene sa usmiala. „Prečítala som si pár viet, ktoré opisovali malú reštauráciu menom *Le Temps des Ceri-*